

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/50378

GK 12

Türkiye Büyük Millet Meclisi -
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığı
Tarih: 10/12/2021 15:55
Sayı: E-120.07-
GİB 0926701
501

Sayı : E-54045643-610-3204304

Konu : Soru Önergesi (7/50378)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 09/09/2021 tarihli ve 43452547-120.07-0871914 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan, Adıyaman Milletvekili Sayın Av. Abdurrahman TUTDERE'ye ait 7/50378 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımızın cevabi görüşü ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Dr. Bekir PAKDEMİRLİ
Bakan

Ek: Cevabi Görüş (7/50378) (3 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: 115BFB22-E3CD-45CA-A3B0-564A54E10F32

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/tarim-ebys>

Üniversiteler Mahallesi Dumlupınar Bulvarı No: 161 06800 Çankaya / ANKARA

Tel: (0312) 287 33 60

www.tarimorman.gov.tr Kep: tarimveormanbakanligi@hs01.kep.tr

Bilgi için: Nazire YÜREKLİ

YÜKSEL

Mühendis

Telefon No: (312) 258 85 94

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

**ADİYAMAN MİLLETVEKİLİ SAYIN AV. ABDURRAHMAN TUTDERE'YE AİT
7/50378 ESAS NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR**

Bakanlığımızca, iklim değişikliği nedeni ile bitkisel üretimde yaşanan sorunlara karşı gerekli önlem ve tedbirlerin net olarak belirlenmesi, ürün desenine, destekleme politikalarına, gübre tüketimine ve tohum-fidan kullanımına yönelik stratejilerin oluşturulması amacı ile 7 coğrafi bölgemizde "Bitkisel Üretim Sektöründe İklim Değişikliğinin Etkisi ve Değerlendirilmesi Bölge Toplantıları" yapılmakta olup, bu kapsamda 4 coğrafi bölgemizde toplantı gerçekleştirilmiştir.

Sektörün tüm birimlerinin katılımlarıyla, başta kuraklık olmak üzere iklim değişikliğinin tarımsal üretim üzerindeki etkilerini mikro havzalar bazında belirleyerek, en uygun bitki türü ve çeşitlerin tespit edilmesi, iklim ve toprak isteğine göre en uygun gübreleme ve sulama yönteminin planlanması ve böylece iklim değişikliğine uygun tarımsal üretimin gerçekleştirilmesi söz konusu olacaktır.

2021 yılında Ülke genelinde atıl, boş bırakılan ve nadas alanlarında gerek bitkisel üretimin artırılması gerekse kuraklığa dayanıklı çeşitlerin ekilişlerinin yaygınlaştırılmasına yönelik %75 hibe yolu ile projeler hayata geçirilmeye başlanmıştır.

- Bu kapsamda Bakanlığımızca yürütülmekte olan Tarım Arazilerinin Kullanımının Etkinleştirilmesi Projesi ile yaklaşık 300 proje uygulanmaya başlanmıştır.
- Çeltik üretiminde damlama sulama ile sulanması planlanan projelere öncelik tanınmıştır.

Bunun yanı sıra mercimek, nohut ve tritikale gibi kuru tarım yapılan ürünlere yönelik teklif edilen projeler kabul edilerek hayata geçirilmiştir.

Organik tarım ve iyi tarım uygulamalarında çevre ve iklim kaynaklı faktörler dikkate alınarak yapılan risk yönetimi planlaması ile sürdürülebilirlik amaçlanmakta, iklime ve çevreye dost üretim sistemleri olan organik tarım ve iyi tarım uygulamalarının yaygınlaştırılması çalışmaları yürütülmektedir.

Ayrıca, tarım sektöründe tarım faaliyetlerinin aksamaması için, iklim değişikliğinin olumsuz etkilerini minimize etmek, ürün çeşitliliği ve verimliliğin sürdürülebilirliğinin temini için ve çiftçilerimizde farkındalık oluşturmak maksadıyla projeler yürütülmüştür. Bu projeler;

- Bozkır Ekosistemlerinde İklim Değişikliğine Ekosistem Tabanlı Uyum (ETU) için Tarım Uygulamaları Projesi
- Sürdürülebilir Arazi Yönetimi ve İklim Dostu Tarım (GEF) Projesi yürütülmüştür.

Toprak Organik Karbonu (TOK); arazi tahribatının dengelenmesi, Ülke topraklarının sürdürülebilir kullanımı ve iklim değişikliğinin yarattığı olumsuz etkilerinin azaltılması ve/veya giderilmesi açısından son derece önemli ve etkin bir göstergedir. Bitlis İlinin de içinde bulunduğu Türkiye topraklarının organik karbon içeriklerinin belirlenmesine yönelik olarak tarımsal üretimden kaynaklanan sera gazı bütçesinin belirlenmesinde en önemli kaynak olan "Ülkesel Coğrafi Toprak Organik Karbon Bilgi Sistemi" kapsamında topraklarımızın Ülkesel karbon haritası çıkarılmış ve Tarım Bilgi Sisteminde yer almıştır.

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Ulusal Mera Kullanım ve Yönetim Projesi kapsamında Bitlis İlimizin de içinde yer aldığı Ülkemizin mera varlığı belirlenmiş ve önemli bir karbon yutağı olan meraların ıslahı ve sürdürülebilir yönetimi için öneriler ortaya konmuştur. Bu şekilde özellikle mera alanlarında ıslah çalışmaları ile toprakta karbon tutulumu sağlanmakta ve sürdürülebilir tarımsal (hayvansal) üretime katkı sağlanmaktadır.

Ülkemizde yetersiz yağış nedeniyle kuru şartlarda üretimi yapılan; buğday, arpa, çavdar, yulaf, tritikale, nohut ve mercimek ürünlerinde, Bakanlığımız tarafından belirlenen tarım havzalarındaki köylerde %30 ve üzeri verim kaybı yaşayan çiftçilerimizin, verim kayıplarını telafi edebilmek amacıyla, verim kayıpları oranlarına göre dekara 30-100 TL arasında doğrudan destekleme ödemesi yapılacaktır.

İklim değişikliği ve kuraklıkla mücadele çalışmaları kapsamında; Bakanlığımızca 2013-2017 yıllarını kapsayan Türkiye Tarımsal Kuraklıkla Mücadele Stratejisi ve Eylem Planı oluşturularak uygulanmıştır. 2018-2022 yıllarını kapsayan Türkiye Tarımsal Kuraklıkla Mücadele Stratejisi ve Eylem Planı hazırlanarak uygulamaya konulmuştur. Eylem Planı çerçevesinde;

- Tarımsal kuraklık konusunda kamuoyu bilinç düzeyinin artırılmasını,
- Paydaşların sürece dâhil edilmesini,
- Sürdürülebilir tarımsal su kullanımının planlanmasını,
- Kuraklığın yaşanmadığı dönemlerde gerekli tedbirlerin alınmasını,
- Kriz dönemlerinde etkin mücadele program uygulayarak kuraklığın etkilerini en aza indirilmesi amaçlanmaktadır.

81 İl Müdürlüğünde İl Kuraklık Eylem Planları hazırlanmış olup; Tarımsal Kuraklık İl Kriz merkezleri oluşturulmuştur. Ayrıca "İzleme, Erken Uyarı ve Tahmin Komitesi" ve "Risk Değerlendirme Komitesi" oluşturulmuştur.

Bakanlığımız tarafından Ülkemizdeki kuraklık zararlarını asgariye indirebilmek amacıyla kuraklık öncesi, esnası ve sonrasında alınabilecek tedbirlerin belirlenmesi ve ilgili kamu kurumlarının yönlendirilebilmesi maksadıyla Bitlis İlinin içinde yer aldığı Fırat-Dicle Havzası Kuraklık Yönetim Planının Hazırlanması çalışmaları 10.03.2017 tarihinde başlamış olup 29.04.2019 tarihinde tamamlanmıştır.

Tarım Sigortaları Havuzu tarafından kapsama alınacak ürünler, riskler, bölgeler ve işletme ölçekleri itibarıyla Devlet tarafından sağlanacak prim desteği miktarları, her yıl Cumhurbaşkan Kararı ile belirlenmekte olup; Bu yıla ait uygulamaların yer aldığı Tarım Sigortaları Havuzu Tarafından 2021 Yılında Kapsama Alınacak Riskler, Ürünler ve Bölgeler ile Prim Desteği Oranlarına İlişkin 3205 sayılı Cumhurbaşkan Kararı, 25 Kasım 2020 tarih ve 31315 sayılı Resmi Gazete' de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

2017 yılında ilk kez kuru tarım alanlarında buğday ürünü ve sertifikalı tohumluğu ile başlatılan Devlet Destekli İlçe Bazlı Kuraklık Verim Sigortası uygulamasına, 2021 yılında Köy Bazlı Kuraklık Verim Sigortasına geçilmiştir. Köy Bazlı Kuraklık Verim Sigortası ile, kuru tarım alanlarında yetiştirilen buğday, arpa, çavdar, yulaf, tritikale, nohut, kırmızı mercimek ve yeşil mercimek ürünleri ile bu ürünlerin sertifikalı tohumluklarında, dolu paketi dışındaki; kuraklık,

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

don, sıcak rüzgar, sıcak hava dalgası, aşırı nem, aşırı yağış risklerinden kaynaklı verim azalışları teminat altına alınmaktadır.

Üreticilerimiz 5363 Sayılı Tarım Sigortaları Kanunu kapsamında Devlet Destekli Köy Bazlı Kuraklık Verim Sigortası yaptırdıkları takdirde sigorta primi tutarının %60'ı Devlet prim desteği olarak karşılanmakta olup; kuraklık riski başta olmak üzere kapsamdaki risklerden dolayı herhangi bir hasar olması durumunda da hasar tazminatı ödenmektedir.

Kuraklık çalışmalarında Dünyada üçüncü olma özelliğine sahip "Kuraklık Test Merkezi", Konya Bahri Dağdaş Uluslararası Tarımsal Araştırma Enstitüsü bünyesinde 2010 yılında kurulmuştur. Kuraklıkla mücadele kapsamında Merkezin Misyonu Türkiye'de yetiştirilen tarla bitkileri türlerinin tamamında, bitkilerde su kullanım kapasitesi ve etkinliği ile stres tolerans düzeylerini belirlemektir.

Kuraklıkla mücadelede çeşit geliştirme yanında koruyucu toprak işleme ve doğrudan ekim uygulamalarının yaygınlaştırılması için de Bahri Dağdaş Uluslararası Tarımsal Araştırma Enstitüsü Ülke genelinde TAGEM ve FAO destekli projeler ve demonstrasyonlar yürütmektedir. Bu çalışmalar ile üreticilerimiz toprak hazırlama masraflarını azaltarak girdilerini düşürürken, toprak işleyip parçalamadığından topraktaki nemi muhafaza ederek kuraklığın etkisini azaltmış olmaktadır. Yapılan çalışmalarla bu sistemi kullanan üretici sayısında ve doğrudan ekilen alanlarda artış gözlenmektedir.

TAGEM Enstitülerince geliştirilen ve üretimi yapılan Kuraklığa Tolerantlı 31 ekmeklik buğday, 12 makarnalık buğday ve 19 arpa çeşidi bulunmaktadır.

İklim değişikliğinin tarımsal üretim üzerindeki olası etkilerini dikkate alarak tohum üretimine yönelik araştırmalar yapmak üzere özellikle tahılların soğuğa dayanıklılığını belirleyecek ve yeni çeşitler geliştirilecek Soğuğa Dayanıklı Test Merkezi Erzurum'da 2017 yılında faaliyete geçirilmiştir. Anılan Test Merkezi Bitlis İlimizin de içerisinde yer aldığı özellikle Doğu Anadolu Bölgesi için de hizmet vermekte ve iklim değişikliği ile mücadele kapsamında dayanıklı-tolerant tohum üretimi konusunda Ar-Ge çalışmaları ile sürdürülebilir tarımsal üretime önemli katkılar sağlamaktadır.

Planlama çalışmaları tamamlanan Sapur Barajı Projesi ile 6 750 ha ve gölet projeleri (Merkez-Yolalan, Tatvan-Yelkenli, Adilcevaz Bahçedere) ile 1 100 ha, planlama çalışmalarına devam edilen Akyuva Barajı ve Tatvan-Tokaçlı Göleti projeleri ile 3 500 ha arazinin sulanması öngörülmektedir.